

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА ІНСТИТУТ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР**

**СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИРОБНИЦТВА ЗЕРНА
ТА ПЕРЕРОБКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ**

МАТЕРІАЛИ

**Міжнародної наукової конференції з нагоди
100-річчя від дня народження
доктора сільськогосподарських наук,
професора**

ГРИГОРІЯ РОДІОНОВИЧА ПІКУША

(20–21 березня 2024 р., м. Дніпро)

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА ІНСТИТУТ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР

**СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИРОБНИЦТВА
ЗЕРНА ТА ПЕРЕРОБКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ
ПРОДУКЦІЇ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної наукової конференції з нагоди
100-річчя від дня народження
доктора сільськогосподарських наук,
професора

ГРИГОРІЯ РОДІОНОВИЧА ШКУША
(20–21 березня 2024 р., м. Дніпро)

Дніпро 2024

УДК 633:664
DOI 10.31867/conf_20.03.2024

Рекомендовано до друку вченою радою ДУ Інститут зернових культур НААН України (протокол № 4 від 18 березня 2024 р.)

Посвідчення УкрІНТЕІ № 198/1 від 14.03.2024 р.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова оргкомітету:

Черчель В. Ю. – доктор с.-г. наук, професор, академік НААН,
директор ДУ Інститут зернових культур НААН України

Члени оргкомітету:

Черенков А. В. – доктор с.-г. наук, професор, академік НААН;
Дзюбецький Б. В. – доктор с.-г. наук, професор, академік НААН;
Козир В. С. – доктор с.-г. наук, професор, академік НААН;
Кирпа М. Я. – доктор с.-г. наук, професор, член-кор. НААН;
Шевченко М. С. – доктор с.-г. наук, професор;
Гирка А. Д. – доктор с.-г. наук, професор;
Дудка М. І. – доктор с.-г. наук, с.н.с.;
Солодушко М. М. – кандидат с.-г. наук, с.н.с.;
Боденко Н. А. – кандидат с.-г. наук, с.н.с.;
Федоренко Е. М. – кандидат с.-г. наук, с.н.с.;
Педаш О. О. – кандидат с.-г. наук.

Сучасні технологічні аспекти виробництва зерна та переробки сільськогосподарської продукції: матеріали Міжнародної наукової конференції з нагоди 100-річчя від дня народження доктора сільськогосподарських наук, професора Григорія Родіоновича Пікуша (20–21 березня 2024 р., м. Дніпро). Дніпро: ДУ ІЗК НААН, 2024. 432 с.

Матеріали подано у авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори.

У збірнику наведені результати досліджень вчених і спеціалістів з актуальних проблем рослинництва, землеробства, агрохімії, ґрунтознавства, захисту рослин, селекції і насінництва, зоотехнії та ветеринарії, які спрямовані на вирішення питань наукового забезпечення інноваційними розробками виробництва та переробки сільськогосподарської продукції на сучасному етапі розвитку аграрного комплексу України.

<i>Khmelnychyi A. L.</i> Features of hereditary influence conditional blood of holsteins on cows longevity indicators of Ukrainian Red-and-White dairy breed	403
<i>Хмельничий Л. М., Дубський О. С., Жбанова А. В., Кужина Я. І., Пелешок С. В.</i> Оцінка варіативності ознак молочної продуктивності корів залежно від генеалогічних формувань	406
<i>Хмельничий Л. М., Протасенко О. М., Терещенко К. М., Хмелик К. В.</i> Вплив показників відтворної здатності корів на їхню молочну продуктивність	410
<i>Черненко О. М., Черненко О. І., Гейко Д. С.</i> Вплив тривалості пренатального періоду на ріст і розвиток телиць української червоної молочної породи	413
<i>Чорнолата Л. П., Лихач С. М.</i> Перед використанням фуражного зерна у складі комбікормів перевірте його безпеку	416
8. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ В АПВ	418
<i>Vysochanska M. Ya.</i> Factors influencing the formation of transcord convergence agricultural sector	418
<i>Дрозд О. М.</i> Формування та становлення ринку технічних культур в Україні	419
<i>Копитец Н. Г., Волошин В. М.</i> Актуальні аспекти функціонування ринку м'яса	421
<i>Ляшенко Н. О., Березовський С. В., Пустовий С. І.</i> Економічна ефективність вирощування гібридів кукурудзи різних груп стиглості в умовах Північного Степу України	424
<i>Палапа Н. В.</i> Сільське господарство України та його інноваційне забезпечення	426
<i>Тарнавський В. А., Дребот О. І.</i> Особливості розвитку фіскального механізму сільськогосподарського землекористування	429

technologies in the process of production of agricultural products, their storage, processing and management of production and organizational processes are shown. The laws of Ukraine regulating the sphere of innovations are given. The role of agrarian science in the innovative development of agriculture, which is carried out in Ukraine mainly by the system of research institutions of the National Academy of Agrarian Sciences, higher educational institutions of an agrarian profile, is clarified

УДК 332.2/.3

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ФІСКАЛЬНОГО МЕХАНІЗМУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ

В. А. Тарнавський, доктор філософії, старший викладач,
Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква
О. І. Дребот, д.е.н., професор, академік НААН,
Інститут агроекології і природокористування НААН, м. Київ

Україна сьогодні знаходиться в умовах відкритої збройної агресії і саме удосконалення фіскального механізму сільськогосподарського землекористування має створити фундамент для подальшого збалансованого розвитку територій, стабілізації та відновлення економіки країни. Складно прогнозувати наслідки воєнних дій, та ми вже сьогодні маємо моделювати сценарії розвитку й планувати заходи реформування сільськогосподарського землекористування, як основи розвитку економіки країни.

Розвиток фіскального механізму сільськогосподарського землекористування має свої особливості, порівняно з іншими галузями економіки. Основні з них:

1) ***Правові аспекти.*** Сільське господарство має свої особливості з точки зору правового регулювання, зокрема, у сфері власності на землю та її використання. Розвиток фіскального механізму повинен враховувати ці особливості та забезпечувати їх належний захист.

2) ***Регіональні відмінності.*** У сільському господарстві великий вплив на результативність мають кліматичні та географічні умови, які різняться залежно від регіону. Це може вимагати розробки регіональних фіскальних механізмів.

3) ***Недостатнє фінансування.*** Сільське господарство часто має обмежені фінансові ресурси, що ускладнюватиме впровадження нових фіскальних інструментів та підвищення ефективності виробництва.

4) ***Сезонність.*** Виробництво в сільському господарстві має сезонний характер, що може ускладнювати планування та контроль за витратами та доходами.

5) ***Використання новітніх технологій.*** Сільське господарство залишається однією з найбільш традиційних галузей економіки, що часто не використовує сучасні технології. Фіскальний механізм повинен сприяти впровадженню новітніх технологій у сільське господарство та забезпечувати

їхнє належне використання.

Так, сезонність є однією з особливостей сільського господарства, яка має значний вплив на фіскальний механізм землекористування. Сезонність пов'язана з різними етапами вирощування різних культур, а також з кліматичними та природними умовами, які впливають на період вирощування та збору врожаю.

Це може призвести до того, що деякі витрати (наприклад, на насіння та добрива) відбуваються в інший час року, ніж отримання доходів від продажу врожаю. Це ускладнюватиме планування та контроль за витратами та доходами, а також знижуватиме ліквідність сільськогосподарських підприємств.

Одним зі способів подолання цієї проблеми може бути стимулювання розвитку альтернативних джерел доходів для сільських господарств, які б дозволяли отримувати стабільний потік доходів протягом року.

Такі джерела можуть включати в себе вирощування культур, які мають інші періоди збору врожаю, відкриття сільськогосподарських туристичних маршрутів або екосадиб.

Крім того, можливими способами зменшення впливу сезонності на фіскальний механізм можуть бути різні види фінансування, як от кредити з довготривалим строком погашення або виплати за виробництво на підставі передплати за весь сезон. Важливо також забезпечити належний контроль за витратами та доходами на різних етапах вирощування культур та збору врожаю, щоб забезпечити ефективне використання фінансових ресурсів.

Так, ефективний контроль за витратами та доходами є важливим елементом у розвитку фіскального механізму сільськогосподарського землекористування. Для забезпечення належного контролю необхідно мати точну та своєчасну інформацію про всі витрати на господарство, як от витрати на насіння, добрива, пестициди, оплату праці та інші матеріали. Також важливо вести облік урожаю та доходів, щоб мати можливість порівнювати фактичні доходи та витрати з планованими, а також аналізувати результати та ухвалювати відповідні рішення щодо подальшого розвитку господарства.

Для забезпечення точного та своєчасного обліку витрат та доходів можна використовувати різноманітні інструменти та технології, як от програми обліку та аналізу фінансів, електронні системи моніторингу врожаю та витрат на господарство. Крім того, можна залучати фахівців із фінансової сфери для проведення аудиту господарства та надання рекомендацій щодо покращання фінансової ефективності.

Варто зазначити, що контроль за витратами та доходами має бути проведений на різних етапах вирощування культур та збору врожаю, а не лише на кінцевому етапі. Наприклад, можна забезпечити контроль за витратами на землеробські роботи, а також на витрати на підготовку ґрунту та посів на початковому етапі вирощування культур. Також важливо контролювати витрати на збір урожаю, його зберігання та переробку. Отже, належний контроль за витратами, а також доходами є однією з основних розвитку фіскального механізму сільськогосподарського землекористування. Для

забезпечення ефективного використання фінансів важливо мати якісну облікову систему та дотримуватися бюджетних планів. Розвиток кооперації може допомогти зменшити витрати та збільшити ефективність виробництва. Також варто забезпечити доступ до фінансування та підтримки для сільських господарств, особливо для малих і середніх фермерських господарств, що може сприяти їх розвитку та підвищенню конкурентоспроможності.

Удосконалення фіскального механізму сприятиме ефективному управлінню землекористуванням, забезпеченню сталості та збалансованості розвитку аграрного сектору в повоєнний період.

Tarnavskyi V., Drebot O. Features of the development of the fiscal mechanism of agricultural land use

E-mail: viacheslav.tarnavsky@btsau.edu.ua; drebotoksana@gmail.com

The peculiarities of the development of the fiscal mechanism of agricultural land use and their impact on the main ecological and economic indicators of the agricultural industry are considered. It is difficult to predict the consequences of military actions, but today we have to model development scenarios and plan measures to reform agricultural land use as the basis for the development of the country's economy. Improvement of the fiscal mechanism will contribute to effective management of land use, ensuring stability and balanced development of the agricultural sector in the post-war period.